

Vinko Möderndorfer
NA SONČNI STRANI

igra

Igra je na anonimnem natečaju, ki ga je razpisal Radio Slovenija, prejela prvo nagrado, kot najboljša igra v konkurenci radijskih iger za odrasle v letu 1996.

Igra je en sam in dolg obračun med dvema človekoma, ki teče nezadržno, surovo, napeto, nervozno... Misli in konflikti se menjavajo hitro, skoraj brez prehoda. Čustvena stanja prav tako. Nobene krinke ni. Nobene mehkoobe. Edine 'zareže', premori... so inserti radijske glasbe in radijskih novic, ki vsake toliko časa zarežejo v dialog. Prav ti radijski 'inserti' pa še bolj stopnjujejo neizprosen obračun med možem in ženo, hkrati pa ga tudi (kot element zunanjega sveta) komentirajo in včasih tudi ironizirajo...

Igra se dogaja zelo danes.

DRAMATIS PERSONAE

Osebe, ki jih slišimo

ROK: – Mož – osemindeset let

BERNARDA: – Žena – petindeset let

MAJA: – Hči – štirinajst let

MARE – Sin – dvaindvajset let

GLAS RADIJSKEGA NAPOVEDOVALCA – ni vedno isti, saj po radijski skali iščemo glasbo, pa se oglasi vedno drug radijski napovedovalec / radijska napovedovalka...

Radijski signal. Kukavica, ki napoveduje uro...

GLAS RADIJSKEGA NAPOVEDOVALCA

»Ob zadnjem znaku je bila ura točno sedem. Prva jutranja poročila...«

Vrata se odpro. Koraki. Jutranji ropot, kakršnega smo navajeni, kadar na hitro pripravljamo zajtrk. Ropot skodelic, voda, ki piska v posodi, drsanje s copati, glas radijskega napovedovalca nekje iz ozadja... Šum jutranjega prebujanja in zvok radia se prepletata...

GLAS RADIJSKEGA NAPOVEDOVALCA

Parlamentarna komisija za ugotavljanje povojnih zločinov je prekinila zaseda-

nje. Delo bo nadaljevala po parlamentarnih zimskih počitnicah. Vremenoslovci napovedujejo oblačno vreme. Po kotlinah megla. Nevarnost poledice ...

MAJA: (*hči, stara kakšnih štirinajst let*) Kaj res ni nobene glasbe?

BERNARDA: Obrni postajo, saj vidiš, da imam polne roke ...

Maja obrača gumb na radiu. Oglasi se hreščéča glasba...

BERNARDA: Kaj boš za zajtrk?

MAJA: Ne bom jedla ...

BERNARDA: Nekaj moraš zajtrkovati. Kosilo bo šele ob treh ...

Vrata se odpro. Drsanje copat.

ROK: Dobro jutro.

MAJA: Dobro jutro, oči.

BERNARDA: (*osorno, nič prijazno*) Še vedno v pižami?

ROK: Danes ne grem v službo.

Maja vrti gumb na radiu. Različna glasba, ki se pojavi, pa potem takoj izgine v hreščanju.

MAJA: Sranje! Kako smotan, nobene prave glasbe ...

BERNARDA: Maja, kako pa govoriš!

Spet glas radijskega napovedovalca.

GLAS RADIJSKEGA NAPOVEDOVALCA

»Svetovna zdravstvena organizacija sporoča, da je za virusom HIV na svetu okuženih že več kot osemdeset milijonov ljudi ... Največ okuženih je na afriškem kontinentu, predvsem ...«

Glas radijskega napovedovalca se prekine ... Pojavi se tipično jutranja glasba, nekakšen jutranji 'teho'...

MAJA: (*navdušena nad glasbo*) To pa je ...! Ful super komad ...

ROK: Kdo bo skočil po časopis?

BERNARDA: Nisi šel ti pogledat?

ROK: Ne.

BERNARDA: Kaj pa pismo, ki ga imaš v roki?

Šum papirja.

ROK: A tole? To sem dobil včeraj.

BERNARDA: In še nisi odprl?

ROK: (*se grenko nasmehne*) Si ne upam.

BERNARDA: Kako, 'si ne upam' ...? (*ironično*) A ti država piše?

Glasba in popevanje hčerke Maje.

MAJA: Kakšna ful superca, tale komad!

ROK: Da ne boš zamudila šole.

MAJA: (*se prestraši*) O, mater! Sranje ...! Saj je že pol osmih!

BERNARDA: (*strogo*) Kako pa govoriš! Pa jedla nisi! A ne boš zajtrkovala? Kje pa je Mare? Še ni vstal?

MAJA: Ponoči je žuriral. Sem ga slišala, ko je prikolovratil ... Potem je pa do treh rolal Nirvano ...

ROK: (*pokliče*) Mare! Mare!!

BERNARDA: Saj sem vedela, da mu ne bi smeli pustiti, da si je okupiral sobo v drugem nadstropju, tako sploh ne vemo več, kdaj pride in kdaj gre spat.

ROK: Dvaindvajset let ima. Pa ga ja ne bomo več kontrolirali.

Vrata se odpro. Vstopi Mare.

MARE: Zamudil bom ...

ROK: Dobro jutro.

MAJA: (*privoščljivo*) Si imel vso noč žurko, kaj?!

MARE: Mala, drži gofljo!

BERNARDA: Mare, ne govori tako s svojo sestro! Si kdaj slišal, da bi se midva z očetom tako pogovarjala?

MARE: Jasno, vidva sta brez napak... Šibam! Stari, mi lahko posodiš svojo kripo...

ROK: Kaj pa je s tvojim avtom?

MARE: Ah, nekaj malega je za pošvasat.

ROK: Za pošvasat? Čisto nov avto? Še dva meseca ni, odkar smo ti ga kupili!

MARE: Nesreča, foter, nikoli ne počiva.

Bernarda brklja okrog štedilnika.

BERNARDA: Kaj boš zajtrkoval?

MARE: Nimam časa... Zamudil bom...

ROK: Na ključe!

Ropot avtomobilskih ključev...

ROK: Pa ne pozabi... Danes popoldne pridejo montirat novo čistilno napravo za bazen...

MARE: (*nejevoljno*) Pa ravno danes! Popoldne sem zmenjen za golf... No, prav. Šibam!

MAJA: Počakaj, me boš zategnil do šole...

BERNARDA: (*obupano*) Maja, daj, boš vsaj ti nekaj malega zajtrkovala...

Maja in Mare že odhajata iz kuhinje. Njun glas slišimo že iz drugega prostora...

MAJA: Mudi se nama! Adijo!

MARE: Dijo!

Oče Rok zakliče za njima.

ROK: Pazita nase...!

Izhodna vrata se zaloputnejo.

ROK: (*v nasmehu*) Na, pa sta 'odšibala'.

BERNARDA: (*jezno in zadirčno*) Kaj boš jedel?

ROK: Nič. Hvala.

BERNARDA: (*izbruhne*) Sranje! Zakaj sploh kuham! Za koga? Zase? Tako je pri tej bajti, vstajam, kuham, pomivam posodo, medtem ko se kraljeviči in princeske spakujejo...

ROK: (*prijazno*) Dobro jutro.

Bernarda vrti gumb na radiu.

BERNARDA: Pa še ta glasba... Niti na radiu nič pametnega...

Spet se pojavi glas radijskega napovedovalca/napovedovalke.

GLAS RADIJSKEGA NAPOVEDOVALCA

...so odprli novo fronto. Vojna se bo tako nadaljevala z nezmanjšano močjo...

Bernarda jezna ugasne radio.

BERNARDA: Vsepovsod drek!

Tišina nekaj trenutkov, potem tiktakanje stenske ure.

ROK: (*prijazno*) Dobro jutro.

BERNARDA: (*hladno*) Kaj bi rad?

ROK: Nisi mi še voščila 'dobro jutro'.

BERNARDA: Če je to kakšno jutro! Mučilnica!

Posoda (v pomivalnem koritu) zažvenketa.

ROK: Vsaj zjutraj bi lahko bila malo bolj prijazna z mano.

BERNARDA: Ne greš v službo?

ROK: Čisto malo...?

Rok in Bernarda si podajata besede in stavke, ne da bi se sploh poslušala. V hitrem, zajedljivem ritmu...

BERNARDA: Zamudil boš? (*ironično*) In to ti, ki nikoli ničesar ne zamudiš!

ROK: Danes bom ostal doma.

BERNARDA: (*sikne*) Še ta kazen!

ROK: Razmislit moram.

BERNARDA: Razmišljaj ti nikoli ni bilo težko.

ROK: Razmislit morava. Oba!

BERNARDA: Midva? Mene lahko kar preskočiš...

ROK: Kako bova naprej...?

BERNARDA: Povedala sem ti.

ROK: Zdaj je drugače.

BERNARDA: Kaj drugače? Zmenila sva se. Vztrajala bova še teh nekaj let, da Maja zraste, da jo zrineva skozi srednjo šolo, potem pa adijo... Prodala bova hišo, avto, vikend, vse... Maji kupiva eno lepo stanovanje, da bosta tvoja ljubljena hči in tvoj talentirani sinek imela lep začetek... Midva pa greva lepo vsak po svoje! Kaj bi še rad? To so tvoje ideje!

ROK: Zdaj je res vse drugače.

BERNARDA: Si si našel kakšno porivačo, kaj?

ROK: Ne bodi vulgarna.

BERNARDA: Končno! Bom imela vsaj mir!

ROK: (*povzdigne glas*) Govoriš, kot da bi bil vsega jaz kriv! Ti si se vrnila! Tebe je tisti tvoj smučar pustil na cedilu.

BERNARDA: Bil je baraba! Kot vsi moški!

ROK: Kaj naj mladenič počne z zdolgočaseno žensko pri petinštiridesetih?

BERNARDA: Ne bom te poslušala...

Začne vrteti radio. Spet glasba, ki prehaja iz ene v drugo.

ROK: Zakaj bi si lagala in se pretvarjala. Nimava se več rada. To je dejstvo.

Bernarda histerično obrača gumb na radiu.

GLAS RADIJSKEGA NAPOVEDOVALCA

»...to je še en dokaz, da parlamentarna demokracija že v svojem bistvu preprečuje vsakršne zlorabe...«

BERNARDA: (*nervozno*) Pridige, pridige, pridige!

Spet nerazločni šumi in glasba, ki se preliva.

ROK: Prepričan sem, da že davno ne bi več sedela takole pri zajtrku, v isti kuhinji, samo če bi naju kdo hotel.

BERNARDA: Mene so hoteli, tebe ni nobena marala!

ROK: Ja, 'hotel' za kakšen mesec. Priznaj si, nisi preveč atraktivna.

BERNARDA: Ne bom poslušala!

GLAS RADIJSKEGA NAPOVEDOVALCA

»... na stadionu so navijači pričeli razbijati sedeže... Posredovala je policija, vendar vandalizmu ni hotelo biti konca. Tekma je bila prekinjena...«

ROK: Ugasni!

BERNARDA: Bla, bla, bla!

Bernarda išče postaje: hreščanje radijskega sprejemnika, različne postaje, ki se mešajo.

GLAS RADIJSKEGA NAPOVEDOVALCA

»...za našega ljubljenelega dedija, da bi bil še dolgo tako vesel...«

Zasliši se harmonika...

ROK: (*zakriči*) Ugasni, če ti rečem!

Radio utihne.

Tišina.

Tiktakanje stenske ure.

BERNARDA: (*mirno, hladno*) Kaj bi rad?

ROK: Da bi se pogovarjala...

BERNARDA: Preveč sva se že 'pogovarjala'.

ROK: Premalo...

BERNARDA: Ničesar ne moreva več popraviti...

ROK: Ne gre za to...

BERNARDA: Bila sem mlada... Premlada...

ROK: Samo tri leta sem starejši od tebe.

BERNARDA: Če se spomnim... Nikoli me nisi prav posebej očaral...

ROK: Ti pa mene si...

BERNARDA: Zdelo se mi je, da sem debela, in da si zato zame posebna priložnost.

Bil si žal edini, ki se je zanimal zame. Sošolka Mira mi je rekla: »Pusti ga, ne bit tko neučakana, kaj ne vidiš, kakšen 'piflar' je.«

ROK: Piflar?

BERNARDA: Tako so ti rekli. Ja. Piflar! Bil si natančen in vesten, z večno belimi srajcami...

ROK: In mozolji.

BERNARDA: Profesorji so te imeli radi. Čakal si jih pred zbornico in jim nosil učne pripomočke...

ROK: V alkohol namočene zarodke in plastične modele notranjih organov.

BERNARDA: Nisi kadil, nisi pil, nisi grdo govoril, pel si v šolskem zboru, in na novoletnih zabavah v šolski telovadnici nisi kar takoj, ko so ugasnili luč, planil na moje joške.

ROK: Ti pa si bila edina, ki se jo je dalo osvojiti. (*posmehljivo*) Moram priznat, da to sploh ni bilo težko.

BERNARDA: Vidiš, nikoli nisva imela nič skupnega. Čista pomota!

ROK: Kaj pa otroka?

BERNARDA: Otroka sta v redu.

ROK: Od kod sta se vzela otroka, če sva midva takšni nemogoči pokveki?

BERNARDA: Prižgala bom radio.

ROK: Zakaj hočeš za vsako ceno vse uničiti in pokvariti? Priznaj, da je kdaj pa kdaj bilo tudi lepo. Poglej, hišo sva si zgradila...

BERNARDA: O, da je ne bi!

ROK: Vikend imava na Krasu.

BERNARDA: Kuhinja tu, kuhinja tam... Dve gospodinjstvi! Ugibaj, kateri palčki mi pomagajo, da vse to zmorem?

ROK: Imava dobri službi... Položaj...

BERNARDA: A veš, kdaj sem ugotovila, da te ne maram, da se mi gnusiš... Takrat, ko sem vsak dan opazovala, kaj vse si moral narediti, da si prilezel čisto pod vrh...

ROK: Če ne bi bila ti tako neumna ambiciozna...

BERNARDA: Želela sem si, da bi bil mož uspešen, ne pa tretjerazredni povzpetic. Zagabil si se mi, ko sem ugotovila, da si meni šepetal na uho popolnoma drugačne 'resnice' kot tistim, katerim si hotel zlesti v rit...

ROK: No, no...

BERNARDA: Obraz se ti je spačil! Ti ne veš, kakšen gnusen smehljaj se ti je prilepil

na obraz, ko si kimal in kimal... In ob nedeljah... Vlekel si nas v cerkev... In to ti! Ko pa se je rodila Maja, si zganjal cel cirkus, ker je mama hotela, da krstimo njeno vnučko... Za kozlat, za kozlat!

ROK: Prva si si obesila križec okrog vratu. Kaj križec, križ!, saj se je skoraj vlekel za tabo! (*ironično-patetično*) Samo tisti naj vrže kamen vame, ki je boljši od mene!

BERNARDA: (*ga prekine*) S tem stavkom lahko opravičiš prav vsako svinjarijo!

ROK: Bil bi neumen, če se ne bi spremenil... Časi so se spremenili, treba je bilo pohitet...

BERNARDA: (*kar ne more in ne more nehat*) In potem božične, pa novoletne večerje, pa kosila v čast državnosti in kaj vem kakšnih neumnih praznikov! Kuhala sem kot idiot. Ti pa si telefonaril: »Kaj pa najraje naš glavni je? Kakšno vino ima najrajši, pa njegova žena, ali ima rada rakce...?« Vse si moral vedet, da si se lahko pred svojimi obiski važil, ko si jih presenetil z njihovo najljubšo jedjo, z njihovo najljubšo glasbo. Mater, za novo leto smo poslušali harmoniko in se pretvarjali, da je to naša najljubša muzika. Mislila sem, da me bo kap. Prinesla sem pladenj z glavno jedjo, ko sem te zagledala... Kadil si cigare! Ti, največji sovražnik nikotina! Spominjam se, kako si me maltretiral, morala sem takoj nehat kadit: »To ni zdravo, pomisli na otroka! Pasivni kadičci so še bolj ogroženi...« In zdaj, nenadoma, obraz razpotegnjen v nasmeh in v ustih cigara, in to samo zato, ker si je nisi upal odklonit. Kadil si tako, kot da kadiš že celo življenje. Mislila sem, da mi bo padla pečenka iz rok!

ROK: Od tistega je bilo odvisno najino podjetje.

BERNARDA: Najino? Da ne počim! Tvoje, ne pa najino!!

ROK: Zgradilo nama je hišo. Moral sem dobiti tisti posel!

BERNARDA: Moral bi se slišat! Ko sta najin gost in njegova debelušna ženička začela udrihati čez minule čase, toliko da se nisi zjokal. Bala sem se že, da boš rekel, kako si mladost preždel v koncentracijskih taboriščih.

ROK: Pretiravaš.

BERNARDA: Rdečeličnež pa se je kar cedil... Od zadovoljstva se je presedal na stolu, njegova debelušasta ženka pa ti je prek mize neženirano stiskala roke. Na bruhanje mi je šlo! Na bruhanje!!

ROK: To sem počel tudi zate!

BERNARDA: Ne. To si počel predvsem zato, ker si se dobro počutil. To si ti! Piflarski stremuh! Samo da sem jaz to prepozno spoznala.

ROK: Na vsak način želiš vse uničiti.

BERNARDA: Naredila sva napako in zdaj kljub vsemu vztrajava...

ROK: Misliti morava na otroka...

BERNARDA: (*se grenko zasmehi*) Ha! Dobro veš, da ne gre za otroka... Enostavno nimava moči, da bi začela znova...

ROK: (*se grenko nasmehne*) Rajse se bova zgrizla do konca.

BERNARDA: Ne do konca... Dokler otroka ne zrasteta in ne gresta po svoje...

ROK: Ali pa...?

BERNARDA: Ali pa: dokler naju ne poiščeta kakšen princ in kakšna princeska. (*ironično - patetično*) S tabo bom, dokler ne prijezdi princ iz sanj in me, takšno kot sem, zamaščeno, naveličano, brez volje do življenja, dvigne na svojega belega konja in me popelje med oblake!

ROK: Govoriš, kot da sem jaz vsega kriv. Ti pa si seveda brez napak.

BERNARDA: Če je resnica napaka...?

ROK: Tvoja resnica o meni? Kaj pa moja o tebi? S tabo se nikoli nisem mogel pogovarjati o tem, kaj me teži... Samo spomni se... Nisem vedel ali naj

tvegam in grem v tisti posel, teden dni nisem spal zaradi tega, ti pa si samo skomignila z rameni in me vprašala, če mislim, da bi ti pasalo, če bi imela takšno frizuro kot Jessica Lang, in če se že kaj pozna, da si shujšala za šestotriintrideset gramov... Kadar sem te peljal na kakšen resen koncert, me je bilo ves čas strah, da boš na ves glas zasmrčala...

BERNARDA: Vedno sem bila utrujena... Ti nisi ves dan tekal po hiši in spravljal otroka v red...

ROK: Sem pa zato sedel na sestankih po šestnajst ur na dan, brez tvoje pomoči prenašal grozne pritiske, pa še doma sem delal. Ne misli, da sem to počel zase...

BERNARDA: (*se na ves glas zasmeji*) Za koga pa? Zame? Niti pogledal me nisi več.

ROK: Nisem imel časa... Potrpeti bi morala kakšni dve leti...

BERNARDA: Trajalo je deset let. Potem pa sem se navadila. Pa tudi vlačil me nisi več na tiste vaše dolgočasne bankete in večerje... Hvala bogu!

ROK: Nisi hotela.

BERNARDA: Sram te je bilo. Nisem bila dovolj dobra zate. Misliš, da tega nisem nikoli čutila?!

ROK: Vedno si se napila. Popila si dva kozarca vina in že te je bilo slišati po celi dvorani. »Kdo pa je tista gospodična?« so se diskretno spraševali in stikali glave. »Moja žena.« »Res? Zelo je... hm... hm... ‚zanimiva‘...« Včasih sem pomislil, da vse tiste škandalčke počneš zanalašč.

BERNARDA: Nikoli mi nisi pustil do besede. V družbi si mi obračal hrbet. Kaj pa sem hotela drugega. Nekaj sem morala počet, medtem ko ste se vi drug drugemu klanjali in kimali... Pa sem poprijela za kozarec...

ROK: Zaradi tebe mi niso dali tistega posla... Pobruhala si zadnje sedeže atašejevega novega BMW-ja. Nikoli več me niso poklicali.

BERNARDA: Takrat sem zvedela, da si imel ljubico.

ROK: Takrat nisem imel nobene ljubice. To si si enostavno izmislila, da bi me lahko še bolj žrla.

BERNARDA: Če se moški pol leta ne zmeni za ženo, ima prav gotovo ljubico...

ROK: In kje si prebrala to resnico...?

BERNARDA: Če je normalen. Seveda.

ROK: (*z rahlim posmehom*) Preveč revij bereš. Prepričan sem, da si to pobrala v kakšni ženski ilustrirani reviji... Takšni z veliko slikami.

BERNARDA: Spati si začel v sobi za goste...

ROK: Do štirih zjutraj si gledala televizijo in glodala sendvičke, jaz pa sem moral biti ob osmih ves svež in spočit...

BERNARDA: Ni samo to.

ROK: Nisem imel časa.

BERNARDA: (*še bolj ironično in hudobno*) Nenadoma si zamenjal vodico za po britju. Daj, povej, je res, kar pišejo v ilustriranih ženskih revijah, da delajo najboljše vodice za po britju iz mačjega dreka?

ROK: Sovražiš me.

BERNARDA: Tako si namreč dišal tisti čas. Po mačjih iztrebkih in tujih ženskah.

ROK: Zelo me sovražiš.

BERNARDA: Ne več. Zdaj me samo še jezi. Jezi me, da sva se tako zmotila, in da še kar naprej vztrajava.

ROK: (*mirno*) Mogoče pa vztrajava zato, ker naju kljub vsemu še nekaj veže.

BERNARDA: (*stvarno in prizadeto*) Ne, ljubi moj... Vztrajava zato, ker sva g r d a. Kdo me bo hotel: Precej močno damo pri petinštiridesetih, z dvema otrokoma in

brez kakršnegakoli poklica in ambicij... Vse zavoženo, vse otopelo, vse zamujeno... Pa tebe, katera te bo hotela? Trebušastega oseminštiridesetletnika z deškim obrazom in s čiri na želodcu. Katera bo tolerirala tvoj večni ustni zadah, roke, ki se ti kar naprej potijo, tvojo kratkovidnost, vedno bolj izrazito plešo, občasne hemoroide in tvoj neprestani strah pred smrtjo... Ja, ljubi moj... V kratkem času sva si nagrabila veliko: hišo, kariero, avtomobila, dva otroka, dobre zveze vsepovsod, delnice v najboljših podjetjih, intakodalje intakodalje... In vsega tega nisva pripravljena zapustiti in začeti znova... Tako je to. Grda sva. Na hitro obogatela, na hitro oblečena v pozlačena oblačila, na hitro uspešna, na hitro poštena, na hitro zrejena, kot perutnina v umetni gojilnici... Grda sva in razbolela. Ampak raje crkneva, kot pa da bi vse to priznala in začela znova, od začetka...

Trenutek tišine.

Ura tiktaka.

BERNARDA: Daj, kaj boš jedel? V pisarno boš zamudil.

ROK: Nič ne bom.

BERNARDA: Boš kavo? Meni bi pasala. Čimbolj močna...

ROK: (*jo prekine*) In grenka! Bi rekel, ja!

BERNARDA: Malo glasbe?

Začne spet vrteti gumb na radiu. Šum najrazličnejših postaj.

BERNARDA: Skidaj se že! Zamudil boš v pisarno.

ROK: Ponavljaš se kot pokvarjena plošča...

GLAS RADIJSKEGA NAPOVEDOVALCA

»...ministrski predsednik je na včerajšnji tiskovni konferenci zagotovil, da se bo gospodarska rast v prihodnjem letu zvišala za... kar potrjuje zgodbo o uspehu...«

ROK: Ugasni!

BERNARDA: Samo da najdem kakšno dobro glasbo...

Iskanje glasbe... Pojavijo se glasovi različnih radijskih postaj...

ROK: Ugasni, prosim! Rad bi ti nekaj povedal.

Radio utihne.

Tiktakanje ure.

BERNARDA: Mislila sem, da sva si že vse povedala.

ROK: (*težko mu gre z jezika*) Tole pismo... Vidiš...

Papir zašelesti.

BERNARDA: Ja. Si rekel... Od države.

ROK: Nisem ga še odprl.

BERNARDA: Se bojiš?

ROK: Pomembno je...

BERNARDA: (*se zasmeji*) Takole bled si ponavadi samo takrat, ko pride priporočena modra kuverta z davkarije.

ROK: Rad bi, da bi bila z mano, ko ga bom odprl...

BERNARDA: (*ravnodušno*) Davek smo za letos že plačali. Saj smo ga, aneda?

Tiktakanje ure.

ROK: (*mirno*) Rad bi ti povedal...

BERNARDA: (*mu kar naprej skače v besedo*) Kadar začneš: »Rad bi ti povedal...« vem, da se ne more izcimit čisto nič dobrega...

ROK: (*jezno*) Zakaj mi pregrizneš prav vsako misel?

BERNARDA: Zato, ker te poznam. Sploh me ne moreš presenetiti.

- ROK: Vseh teh petindvajset let ti neprestano skušam nekaj povedat in ti mi neprestano skačeš v besedo...
- BERNARDA: *(se ironično zasmеji)* Oprosti, oprosti, dragec... Daj, nadaljui! Sama ušesa so me!
- ROK: *(poskuša biti resen)* Rad bi ti povedal...
- BERNARDA: *(ga spet frivolno in s posmehom prekine)* Morda boš pa po petindvajsetih letih le povedal nekaj, kar me bo zanimalo...
- ROK: *(zakriči)* Ženska, poslušaj me! Zelo važno je!! Tole pismo...
- BERNARDA: *(mu narejeno navdušena spet skoči v misel)* Kaaaaj? Je to mogoče?! Pismo od advokata? Ločitveni postopek! Si le našel kakšno lajdro, ki te bo hotela? Končno! Lahko bova končala ta najin nori vrtiljak! Daj, povej, je bolj suha od mene? Upam, da je vsaj mlajša. Privoščila bi ti kakšno mlajšo. Da bi te pošteno upehala...
- Bernarda se začne smejati. Njen smeh je histeričen...*
- BERNARDA: *(se smeji)* Kar vidim vaju... Golobčka... V ljubezenskem gnezdecu ščebetata drug drugemu na uho... Prav vesela sem... *(se narejeno zresni)* Toda!!! Vedno mora biti kakšen 'toda'. Toda, ne mislita si, da me bosta pretentala. Dva otroka imam. Zelo natančno se bomo pogovorili, kaj bosta odnesla v vajino ljubko in frišno gnezdece.
- ROK: Sploh ne gre za to.
- BERNARDA: Seveda gre za to... Preveč dobro te poznam... Če niso bili ravno tvoji prijatelji, od katerih si se nadejal kakšne koristi, nisi nikoli nikomur plačal niti kave... Ko si bil še pomočnik direktorja, si iz menze v podjetju domov nosil kose kruha. *(ga oponaša)* 'Zakaj bi kupovali kruh, če pa ga v podjetju vsak dan oooogromno stran vržejo...' Čistokrvni sin svojega naroda! Varčen in priden! Ni čudno, da si naredil kariero! Zelo dobro te poznam! In zato bom zelo pazljiva, ko boš odhajal... Vem, rad bi pobegnil in nič plačal...
- ROK: *(energično)* Ni pismo od advokata! In nobene druge ženske ni! Samo jaz sem!! *(zakriči)* Jaz, še vedno!!
- Tiktakanje ure.*
- BERNARDA: *(mirno)* Škoda. Sicer sem pa vedela. Bilo bi prelepo.
- Tiktakanje ure.*
- BERNARDA: Boš kavo ali ne boš?
- ROK: *(mirno)* Ne.
- BERNARDA: Oblekla se bom. K frizerju grem. Tam se še edino spočijem.
- ROK: Te ne zanima, kaj je v pismu?
- BERNARDA: Ne preveč. Če ni ločitev, me ne zanima.
- ROK: Veš...
- BERNARDA: Ja?
- ROK: Rad bi ti povedal... Da sem te imel rad...
- Bernarda se ironično zasmеji.*
- BERNARDA: Ho, ho, ho! Na nekatere pa ameriške nadaljevanke očitno zelo slabo vplivajo.
- ROK: Res sem te imel. Morda tega nisem znal nikoli prav pokazat. Ampak, takšen človek sem. Zaklenjen vase. Težko mi gre z jezika... Beseda 'rad', na primer. Tudi zdaj... Toda, to ne pomeni, da je bilo vse zlagano. Laž je prišla šele kasneje. Bilo je tako samoumevno. Če hočeš karkoli doseči, moraš znati molčati, pogoltniti kakšno na svoj račun; namesto da bi udaril nazaj, se pač nasmehneš... Plačilo zaceli vsako rano... Tudi ponos ima svojo ceno. In vsak ima svojo ceno. *(se nasmehne)* Res je, kar praviš, užival sem v vsem tem. Kot

riba v vodi... Bila je igra... Postajala mi je všeč. Kot kakšna viroza, ki se je naležeš in potem živiš z njo. Ja, postane sestavni del tvoje biologije... Del tebe... (*se spet nasmehne, tokrat bolj grenko*) Biznis ti spremeni genetski ustroj. Ko sem se zvečer vrnil domov, se mi je zdelo, da mi bo obraz odpadel. Ampak, če ne bi jaz, bi kdo drug. Treba je bilo hitro reagirati. Na sončni strani ni prostora za vse. In jaz sem se pravočasno postavil v vrsto... Nisem pa vedel, da bom zato izgubil vse drugo... Tudi tebe...

Ura tiktaka.

Zdolgočasen Bernardin vzdih.

BERNARDA: Čaj?

ROK: (*zmeden*) Kaj?

BERNARDA: (*ravnodušno*) Če ne boš kave, boš najbrž čaj?

ROK: Sploh me nisi poslušala.

BERNARDA: Niti slučajno.

ROK: (*razočarano*) Nikoli se nisva znala poslušat.

BERNARDA: Hja, hja... Najbolj glasno jamrajo in se sami sebi smilijo prav falirani pesniki!

ROK: Ne razumem.

BERNARDA: 'Pesnik, ki postane uspešen trgovec, je najslabša možna oblika moškega'. Tudi to sem prebrala v neki zelo ženski reviji s slikami.

ROK: Nesramna si.

BERNARDA: Očaral si me tudi zato, ker si mi pisal pesmi. Mlade, debelušne in zakompleksane gimnazijke noro padajo na astenične in mozoljaste pesnike. Saj nisem mogla vedet, da boš pesniško beležnico zamenjal za računalnik in se začel ukvarjati z borznim tečajem.

ROK: Bil sem dober... Pesmi so mi objavljali v revijah... Samo če bi hotel, bi...

BERNARDA: (*mu vskoči v besedo*) Nikoli nisi hotel biti pesnik. Samo leporečil si. Pesmi pa si pisal zato, da si lahko paradiral pred sošolkami in sošolci. Za poezijo si bil vedno premalo iskren.

ROK: Ali pa ti premalo občutljiva, da bi sploh kaj razumela. Nisi razumela niti tega, da pride za jesenjo zima...

BERNARDA: (*se zareži*) In da se 'zima' rima s 'prima'! Ha, ha, ha, ha...!

ROK: Nikoli nisi ničesar razumela!

BERNARDA: Zdaj pa seveda razumem! Zelo dobro razumem! Edino, kar je ostalo od tvoje nadvse občutljive pesniške dušice, je bilo poetično jamranje, kadar si dobil angino ali pa kadar ti je spodletel kakšen donosen posel. Takrat si bil spet pesnik. O, ja, pesnik, do ušes zakopan pod odejo, z velikimi depresivnimi očkami, točno tako kot zdajle, in z neprestanimi poetičnimi vzkliki: »Ojojmejoj, nihče me nima rad... Jaz pa vse tako zelo ljubim... Ni hvaležnosti na svetu... Ni hvaležnosti na svetu...« Poznam vse tvoje poetične simptome. Pa kaj ti je, se te spet loteva kakšna zavratna viroza, ki bo prebudila izgubljenega pesnika v tebi?

ROK: (*resno*) Ne vem še.

BERNARDA: Name lahko kar nehaš računat... Ne bom ti nosila čajčkov v posteljo in poslušala, kaj vse boš zamudil, ker ti tako zahrbtno teče iz nosa...

ROK: (*resno*) Tole pismo...

BERNARDA: (*jezno*) Odpri že, hudiča! In daj mi mir, zaboga!

ROK: Se spomniš...?

BERNARDA: (*zavzdihne*) A spet!

ROK: Ko si mi povedala, da imaš... Saj več... Tistega svojega smučarja...

BERNARDA: (*ga popravi*) Učitelja smučanja!

ROK: Hotela si se mi maščevati...

BERNARDA: Bil je *mlad* učitelj smučanja...

ROK: Potem sem se pa maščeval še jaz...

BERNARDA: Ni dolgo trajalo. Vztrajno si je od mene sposojal denar. Zdaj sto mark, pa potem petsto, pa tisoč... Revček je bil prepričan, da me izkorišča. Bilo pa je ravno obratno. Plačevala sem ga kot kurbo.

ROK: Maščeval sem se ti z Vero. S tisto zdravnico.

BERNARDA: »Ljubček moj,« sem mu rekla, »dost te mam, nisi več dober, premalo se potru-diš, drugega si bom kupila.«

ROK: Pet let je bila zdravnica v Afriki. V Nigeriji.

BERNARDA: (*se zasmeji*) Ti ne veš, kako je debelo pogledal. Ni mogel verjeti...

ROK: Umrla je.

BERNARDA: »Kaj, kaj,« je ponavljal, »a nisem bil dober?« Jaz pa sem se samo stegnila prek njegovega naročja in mu odprla vrata avtomobila. »Zgini! Čao! Arrivederci!«

ROK: Samo nekajkrat sva spala skupaj... Pred dvema letoma. Nisem imel časa za resno zvezo. Samo maščevati sem se ti hotel. Zdaj pa je nenadoma umrla. »A veš, da je Vera lansko pomlad umrla?« Hotel sem zvedet... Zakaj? Kako? Niso mi hoteli povedati... Nihče ni vedel nič... Potem sem prosil Marjana. Saj veš, zdravnika, svojega sošolca...

BERNARDA: Težko mi je bilo... Bil je dober... Dober in mlad učitelj smučanja... Kaj pa je tistih nekaj tisoč mark, ki sem mu jih zdajala... Nič! Zaprla sem vrata, pritisnila na plin, da so zacvilile gume kot v kakšnem filmu... Kar vozila sem in vozila... Potem sem zapeljala ob rob ceste, avtomobili, ki so vozili v nasprotno smer, so mi mežikali, jaz pa sem se naslonila na volan in jokala...

ROK: Potem mi je sošolec Marjan namignil, da je Vera najbrž umrla zaradi oslabiljenega imunskega sistema. Pokončala jo je angina.

Trenutek tišine.

Tiktakanje ure.

BERNARDA: (*nenadoma resno*) Kaj govoriš?

ROK: Da pa ni gotovo.

BERNARDA: Kaj si rekel?

ROK: Nič ni gotovo.

BERNARDA: (*resno*) Kdo je umrl?

ROK: Vera. Ženska, s katero sva bila nekajkrat ljubimca. Nisem se ravno odrezal. Tvoj mladi učitelj smučanja mi je kar naprej smučal pred očmi.

BERNARDA: In zakaj je umrla?

ROK: Ne vem. Umrla je in pokopali so jo. Sploh nisem vedel...

Rok utihne.

BERNARDA: (*zakriči*) Povej, zaboga!

ROK: Vrnila se je iz Nigerije... V Nigeriji pa je trideset odstotkov ljudi okuženih...

Rok spet utihne.

BERNARDA: (*histerično zakriči*) S čim?

ROK: (*se bolešno zasmeje*) Ne vem... Sploh pa ni nujno, da je umrla zaradi tega.

Tišina.

Tiktakanje ure.

BERNARDA: (*osuplo*) Zaradi aidsa.

ROK: Ne vem. Ni nujno.

BERNARDA: (*histerično – strah ji zadrgne grlo*) Kaj pa jaz?

ROK: Zame te pa ne skrbi?

Bernardin glas se povsem spremeni. Strah ji zmaliči glas, ki se zadržan v grlu komaj prebija do besed.

BERNARDA: Nočem umret.

ROK: Saj mogoče ni...

BERNARDA: *(ga prekine)* Prasec! In kaj bodo rekli ljudje?

ROK: Ne bodi smešna! Saj najbrž ni nič. Nenadoma me je postalo strah... Nekakšen dvom...

BERNARDA: Če pa je umrla! Sam si rekel...

ROK: Opravi sem test.

BERNARDA: In?

ROK: V tem pismu je rezultat.

BERNARDA: Odpri!

ROK: Bom.

BERNARDA: *(zakriči)* Takoj!!

Šelext papirja.

ROK: *(mirno)* Kaj pa, če sem res okužen?

BERNARDA: Odpri!!

ROK: In kaj, če nisem?

BERNARDA: *(energično)* Odpri, ti rečem...!!

ROK: *(odločno)* Ničesar ne pridobiva in ničesar ne izgubiva, če še malo počakava...

BERNARDA: *(histerično - zakriči)* Gre vendar tudi zame!

ROK: Kaj pa, če si ti okužila mene?

Trenutek tišine.

ROK: Učitelji smučanja so najbrž zelo poskočni. Kdo ve, od katere svoje učenke so si še sposojali denar in prav mogoče je, da je bila kakšna njihova učenka tudi iz daljne Afrike. Črna črna koža na belem belem snegu... Morda pa je bil tvoj mladi učitelj smučanja bolj neženirane sorte in si je sposojal denar tudi od svojih učencev. Lepih stričkov, ki si enkrat tedensko barvajo in navijajo lase v prekrasne svetle lokenčke. V tem primeru nam v Afriko sploh ne bi bilo treba hodit...

BERNARDA: Kako se lahko zdaj, v takšnem trenutku, delaš norca?

ROK: Poskušam ti samo dopovedat, da sva lahko oba krivca in oba žrtvi...

BERNARDA: *(ga prekine - vzklikne)* Saj ne morem verjet!

ROK: Lahko pa sva tudi oba nedolžna!

BERNARDA: *(prestrašeno)* In kaj bosta rekla otroka?

ROK: Vse je zapisano v tem zapečatenem pismu.

BERNARDA: S prstom bodo kazali za njima: »Njuna starša imata aids!« *(se nenadoma prestraši)* In kaj, če sta okužena tudi otroka?

ROK: Kaj pa, če ni okužen nihče?

BERNARDA: *(histerično zakriči še bolj)* Zato odpri in poglej!!

ROK: *(nadaljuje mirno)* V resnici pa sploh ne gre za to...

BERNARDA: *(zakriči)* Odpri!!

ROK: *(mirno)* Vera je bila krasna ženska... Zlakotnela sva se oklenila drug drugega... Z Vero sem se lahko pogovarjal...

BERNARDA: A z mano si pa petindvajset let živel v akvariju, kaj?!

ROK: Znala me je poslušat.

BERNARDA: Jaz sem znala pa samo kuhat in prat in pospravljat?!

ROK: Smejala sva se...

- BERNARDA: (*jezno – ironično*) Tako sta se smejala, da sta padla s postelje...
Komu sta se smejala? Meni?
- ROK: Ne razumeš.
- BERNARDA: Zelo dobro razumem... Spečal si se z žensko, ki je umrla za neznano boleznijo. In zdaj bi me rad prepričal, da se je splačalo. Da sem pravzaprav jaz kriva... Zakaj pa te nisem znala poslušat! Prav mi je! Zakaj pa se nisem znala smejat tvojim bedastim vicem! To bi mi rad povedal: Jaz sem tista, ki sem pravzaprav kriva za vse...
Bernarda se grenko zasmjeji.
- ROK: Ne razumeš...
Bernarda se bolno zasmjeji še bolj.
- ROK: (*mirno*) Človek hiti in hiti, neprestano se mu zdi, da nekaj zamuja, da ga bodo prehiteli... Potem pa se ustavi. Pravzaprav se spotakne in klecne. In takrat, kot bi se za trenutek ozrl nazaj, na vso predivjano pot. Postane te strah. Takšen neoprijemljiv strah, ko ugotoviš, da si hitel, pa si vseeno vse zamudil.
- BERNARDA: Groza me je, ti pa blebečeš o strahu kot o novi družabni igri...
- ROK: (*nadaljuje mirno*) Nenadoma sem se zavedel, da sem prehitel samega sebe. Sredi sestanka, ko smo podpisovali eno največjih pogodb v zadnjih desetih letih, vsem so se zaradi razburjenja tresle roke, sem se zazrl skozi okno...
- BERNARDA: (*tiho, z grozo šepne*) Strah me je!
- ROK: Obetal se je dober posel. Bil sem čisto na vrhu. Nič se mi ne more zgoditi. Jaz sem tisti, ki lahko odpusti ves sektor. Zaprli smo obrat in ga prodali. Oduščeni so pred poslopjem nosili transparente, mi pa smo ravno takrat imeli banket... Glodali smo drobne sendviče s kaviarjem, srkali šampanjec in se prijazno nasmihali drug drugemu... Kupili smo šest novih avtomobilov. Podpisal sem ček za gradbeno podjetje. Uspelo mi je. Moral bi biti srečen. Tajnica mi je najavila arhitekta. Zadaj, za hišo, sem mislil zgraditi zimski vrt. To bi bilo presenečenje zate...
- BERNARDA: (*krikne*) Strah me je, slišiš!
- ROK: Potem pa nenadoma: »A veš, da je Vera lansko pomlad umrla?« Spreletelo me je: Umr! bom. Gnal sem se. Upehal. Med potjo sem izgubil vse. Z ženo se sovraživa. Samo kdaj pa kdaj jo, napol v snu, poiščem z rokama in jo stisnem k sebi... In zdaj bom morda umrl.
- BERNARDA: Tudi jaz bom umrla.
- ROK: Smrt je nenadoma zaživela v meni in nenadoma mi je bilo jasno: Umrljiv sem. Nikoli nisem pomislil na to. Uresničeval sem načrt: dobiti ženo, spočeti otroka, dva, fanta in punčko, zgraditi hišo, še eno hišo, zaslužiti denar, vsake dve leti menjati avto, zgraditi podjetje, sodelovati v igri, širiti krog prijateljev, lobirati, vabiti na drage večerje, kimati na vse strani, nikomur se zameriti, pokrižati se, če srečaš duhovnika, dvigniti pest, če srečaš sindikalnega predstavnika, pošiljati otroke na Brezje, se udeleževati kongresov, biti zraven na pomembnih banketih, koncertih, dobroteljskih akcijah... Vse to... Kot da sem neumrljiv...
- BERNARDA: Oba bova umrla.
- ROK: Potem sem si začel dopovedovati, da je najbrž ves ta strah zgolj nekakšna kriza. Kriza uspešnega človeka, ki mu ni vseeno, da je moral včasih stopati prek trupel. Nekakšna kriza, ki mine. Drugega nič. Vera je bila zdravnica. Bila je preudaren in resen človek. Tudi tisti tvoj učitelj...
- BERNARDA: Mlad učitelj smučanja...
- ROK: Zelo malo verjetno je, da bi bil tisti tvoj 'mladi učitelj smučanja' zares okužen... Toda, kljub vsemu... Verina skrivnostna smrt me je nenadoma

razsvetlila s smrtnim strahom... Nenadoma mi je postalo jasno: Okuženi smo! Vsi smo okuženi! Brezobzirni! Hladni! Preračunljivi! Vse, kar nam pride naproti, pohodimo, prestopimo... Koliko let že nisem prebral nobene knjige! Ko smo šli na počitnice, nisem bil z vami... Sedel sem na terasi hotela, pa vendar nisem bil tam. V glavi sem sešteval in odšteval... Tako se je vse nenadoma čudno napletlo... Možnost smrti mi je odprla oči... Zahrbtna in neznaná bolezen je nenadoma postala prisposoda. Nenadoma sem razumel. Ležimo na sončni strani in loteva se nas zahrbtna bolezen. Mislimo nase in samo nase. Vedno bolj smo sami s sabo in prepadi med nami so vedno globlji...

BERNARDA: (*vzročni*) Zakaj mi zdaj vse to pripoveduješ! Čisto nič se nisi spremenil! Samo leporečiš in filozofiraš! Kaj pa jaz? Jaz nisem kriva, če si počel svinjarije in imaš zdaj slabo vest! Zadeva je zelo preprosta in enostavna! Prav nobene prisposode ni. Si ali nisi! Samo to je! Če si, potem bova umrla, če nisi, bova pa še malo rinila skozi ta najin skupni pekel.

ROK: Nisi me razumela... Sploh ne gre samo za to...

BERNARDA: Ni kaj razumet! Odpri že tisto prekleto pismo. In končajva s tem!

Trenutek tišine.

Vrata se nenadoma odpro.

Vstopi Mare. Njun sin.

MARE: (*presenečeno*) Sta doma...?

Trenutek tišine.

ROK: Nisi na predavanju?

MARE: Mislim sem, da vaju ne bo...

Bernarda se skuša pomiriti in 'prikriti' svojo razburjenost.

BERNARDA: Z očetom sva se pogovarjala...

ROK: Ja... Vsakdanje reči... Saj veš...

BERNARDA: Kam bomo letos šli na počitnice... Mislim sva, da bi šli v Maroko ali Tunis... Za kakšen mesec...

MARE: Jaz ne grem z vami...

ROK: No, saj še nismo ničesar dorekli...

MARE: (*ju prekine*) Ne bom več hodil z vami na počitnice... In avto... Nisem se zaletel... Prodral sem ga...

BERNARDA: Kako...?

MARE: Odselil se bom. Danes. Mislim sem, da vaju ne bo doma... Hotel sem vama pustiti sporočilo.

ROK: Ampak... Hiša je velika...

MARE: Najeli smo hišo. Kmetijo.

BERNARDA: Kdo...?

MARE: Nekaj nas je... In študij sem tudi pustil... Nikoli ne bom ekonomist.

ROK: (*presenečen - vendar poskuša biti spravljen*) Mare... To vendar ni nič hudega... Če si ugotovil, da ekonomija ni zate, pač ni zate...

MARE: (*ga prekine - bzikne z gnusom, skoraj zakriči*) Gabi se mi!

Tiktakanje ure.

MARE: Nekaj časa se vama ne bom oglasil... Ne iščita me.

ROK: Prav... če si se že odločil... Kaj pa denar...? Lahko vam posodim... Investiram... Kmetijska proizvodnja me je vedno zanimala...

MARE: Ne maram vajinega denarja!

BERNARDA: Ampak... Zakaj? Tako nenadoma...

MARE: (*kar plane iz njega*) Ni nenadoma, mama! Duši me... Vse to... Tek na kratke proge! Tisočinke sekund! Zbiranje točk! Vidva!!! Vidva me dušita!

Nikoli žal besede! Nikoli pred odprtimi vrati. Nikoli na glas, vedno šepetaje!
Nikoli pred sosedi! Nikoli pred otroci! »Mare, pojdi v sobo, saj vidiš, da se z mamó pogovarjava!« Vajina popolnost me duši!

BERNARDA: Lahko se pogovorimo... Z očetom poskušava vedno vse probleme razrešiti s pogovorom... Kajne...

MARE: *(jo prekine)* Grem. Samo nekaj stvari še vzamem.

Tišina.

MARE: Povejta Maji, da mi je žal, ker je danes ne bom mogel počakati pred šolo.

Mare odide.

Vrata se zaprejo.

Od daleč šum z ulice, ki neopazno vdre v prostor.

Trenutek tišine.

BERNARDA: *(tího in vdano)* Zakaj je potrebno vse to?

ROK: Kaj?

BERNARDA: Takšna preizkušnja?

ROK: Ne vem. *(se nasmehne)* Mogoče zato, ker smo prehitro zabrisali vse za sabo in smo zdaj čez noč postali krivi za vse.

Tiktakanje ure.

BERNARDA: *(tího)* Včasih, kadar te ni doma, otroka pa v svojih sobah... Se uležem na kavč pred televizor... Ugasnem zvok, samo slike plešejo na ekranu in napovedovalci novic, kot kakšne ribe v akvariju, nemo odpirajo svoja usta... Takrat ponavadi sanjam... Sanjarim... Želim si, da bi se ponovilo, da bi lahko začela od začetka... Zazrem se v strop in vidim podobe... Telovadnico in gimnazijski ples za novo leto. Vidim vse tiste obraze, ki sem jih poznala... Sošolko Miro, kako se poljublja v kotu, tam zadaj, za blazinami pod košarkaškim košem... Slišim glasbo. Hreščeče zvočnike in vreščeče glasove, ki se odbijajo od sten telovadnice. Vidim učitelja zgodovine, v katerega smo bile vse zaljubljene, vidim njegov bel nasmeh... In čisto na koncu vedno vidim mozoljastega fanta, ki sedi na radiatorju pod oknom in ravnodušno binglja z nogama. In nikoli si ne morem misliti, da bi lahko živela drugače... Brez njega.

Tišina.

ROK: Bova še enkrat poskusila...?

BERNARDA: *(tího)* Ja.

ROK: In odprla pismo?

BERNARDA: *(tiše)* Ja.

ROK: Si pripravljena?

BERNARDA: Sem.

ROK: Prav.

Trganje pisemske ovojnice.

GLAS RADIJSKEGA NAPOVEDOVALCA

»...to so bila poročila. Še vremenska napoved: jasno in sončno bo. V višjih legah možne padavine v obliki hitrih nalivov. V kotlinah jasno... Še napoved za konec tedna: vremeoslovci napovedujejo lep in sončen vikend...«

Glasba, ki prekrije napovedovalčev glas.

Adaggio, adaggio, adaggio,

ki izzveni...

K o n e c